

De Duinstreek bij Oost-Voorne.

Hoewel de vakantie weer haast voorbij is, wil ik toch eens ^{van} een van mijne tochten vertellen uit bovengenoemde landstreek, in de hoop, dat een ander die eens een volgend jaar zal nadoen. Voor mooie en zeldzame planten behoeft een Hollander zich werkelijk niet naar Limburg, ja zelfs niet eens naar Gelderland of Utrecht te begeven. Er is hier overvloed van moois te vinden. Daar de geheele duinstreek niet op een dag op zijn gemak afgewandeld kan worden, wil ik nu eens mijn tochtje beschrijven van de duinen bezuiden Oost-Voorne. Na eerst van uit den Briel een goede 1½ uur over zonnige dijken gewandeld te hebben, kwam ik eerst in Rockanje, bezocht 't meertje, waarin zich een verkalkte rots bevindt en kwam eindelijk aan den duinzoom. Voor dat we de duinen in gaan, moeten we eerst die korenakker eens ingaan. Wat al planten hier reeds te vinden! De Aardaker (*Lathyrus tuberosus*) slingert zich over de Wilde Weit (*Melampyrum arvense*) en over een Wolfsmelk (*Euphorbia exigua*). Verder nog een massa planten, te veel om op te noemen. Als we nu 't duin recht doorsteken, komen we na een poosje aan zee, maar wat nu te zien. Niet zooals bij Katwijk of Scheveningen dat de zee gauw op de duinen volgt, maar wel eerst een kwartier verder ziet men die. We zijn hier op 't Groene strand, met recht zooals men wel ziet: eerst een groen dan een gewoon strand. Op dit Groene strand staat op dezen tijd, Juli, o.a. de zeldzame *Erythraea pulchella* en *linariaefolia*. Wat een prachtig vergezicht hier. In de verte Hellevoet, aan den overkant rechts Goeree enz. Gaan we nu 't duin weer in in de richting van Hellevoet, dan wacht bij 't ingaan ons een zeldzame Wolfsmelk op, de *Euphorbia Paralias*. Wat een aardige plant is dit! Een eindje binnenwaarts zien we 't Parelzaad, *Lithospermum officinale*. Hij staat nu in vrucht, maar wat een mooie glanzige gladde vruchtjes, terecht noemen de heeren Heimans en Thijssse 't in hun zoo mooie Flora: Glad Parelzaad. Laat ons nu eens op zoo'n hooge duintop gaan staan. Wat men nu hier ziet is dan ook verbazend mooi.

Recht voor u in de richting van Hellevoet ziet ge een meer: 't zoogenaamde Kwakjeswater, links een bosch: de Ronde Wei, rechts de duinen en de zee en achter u een groot duinpanorama met boschjes enz. Hoe aardig steekt 't water af tusschen de heuvelachtige boschjes die zich daar bij massa's uitstrekken. Laten we eerst eens een kijkje in de Ronde Wei gaan nemen; 't is werkelijk heel aardig. Als we bij dat gindsche huisje over een hekje gaan, zijn we er direct in. Zoodra men maar even rondkijkt heeft men weer een aardige vondst: de zeldzame Pyramide Orchidee, *Anacamptis pyramidalis*.

Als we dit pad vervolgen komen we aan een vijver vol met gele plompen (*Nuphar luteum*). Midden in verheft zich een zonderlinge kop, zeker een andere watergod voorstellend. Als we hier wat uitgerust hebben, gaan we de duinen maar weer eens in. Direct staan we in de duinboschjes; maar als we eens naar die gindsche open plek kijken zien we een mooi plantje, de Guichelheil (*Anagallis tenella*). Heele massa's bedekken hier den bodem. In de boschjes zelf staat niet veel bijzonders, dus laten we de eenigszins open plekken maar volgen. Maar goed ook, want daar staat een bijzonder zeldzame plant. Direct zag ik dat 't een Orchidee was en na hem gedetermineerd te hebben, kwam ik tot de slotsom op *Herminium monorchis*. Na deze vondst behoeft men heusch niet méér te verlangen. Maar laten we verder wandelen. We zijn nu vlak bij 't meer, massa's meeuwen

vlogen in eens voor me weg. Hier vond ik op den drassigen bodem *Cineraria palustris*. Eindelijk bereiken we den watertoren en door een glas water verfrischd, loopen we den duinweg af. Links ziet men Nieuwenhoorn en Nieuw-Hellevoet liggen. Wij gaan evenwel dien hoogen dijk op en zien weldra de zee voor ons en wat verder Hellevoet-staan, denkt men allicht. Maar neen, weldra zag ik eenige exemplaren van 't Gerande Spurriekruid (*Spergularia marginata*). Een eind verder exemplaren van de zee Alsem (*Artemisia maritima*). Nu komen we aan een lager gedeelte beneden aan den dijk en zien daar o.a. een bies: *Scirpus maritimus* als ook Zee zoutgras (*Triglochin maritima*). Wat een vreemd gezicht toch die koeien zoo langs de zeekusten. 't Geheele strand van af den steenenbaak o.a. in 't Noorden tot voorbij Hellevoet overal ziet men die beesten langs 't strand loopen; zelfs loopen er sommige een heel eind de zee in. We zijn nu Hellevoet genaderd, maar 't is nu net, als of er geen toegangen te vinden zijn. Wel meer dan een kwartier moet men nog loopen voordat men er in komt. Maar dan is 't ook heel aardig. Een kijkje hier is wel de moeite waard. Massa's schepen liggen hier in de haven. Ook is heel aardig 't gezicht op 't oorlogschip. Heeft men zoodoende veel tijd over, om nog naar den Briel terug te wandelen, dan is dat een mooie wandeling. Beter doet men, de boot op te wachten. Enfin dat moet een ieder voor zich zelf weten. Zooals men wel ziet, is hier een massa te vinden en 't is ook best te bereiken. Met den trein tot Vlaardingen, is men met den spoorboot in een uur in den Briel. Van Rotterdam komt er zelfs een tram naar Oost-Voorne. De mooie plekjes zijn zoodoende best te bereiken. Ik hoop daarom, dat velen 't eiland, waarop de Geuzen den Briel innamen, eens zullen bezoeken en meteen dien tocht eens zullen herhalen. Allicht staat er nog meer!

F. A. DES TOMBE.

Een paar vondsten.

Nu heb ik toch ook eens een plantje gevonden, waarvan het de moeite waard geacht wordt, de vindplaats onder meer ruimere kring te verspreiden. In het bekende boekje „In sloot en plas” wordt hij nl. gevraagd, en het plantje is, het wortellooze kroos. En de vindplaats ligt nabij Loenen a/d. Vecht en wel in de rechtsche sloot van de Blokkelaan, die van genoemd dorp naar Loosdrecht leidt. Het komt er in zoo'n ontzaggelijke menigte voor, dat het de andere drijvende planten geen plaatsje gunt en zelfs is het algemeen verspreide watervarentje *azolla* geheel verdrongen. Het voortteelen door breking zal hieraan wel veel schuld hebben.

Maar niet alleen in deze sloot komt het voor maar ook, hoewel hier in geringe mate, komt het voor in een zijarm van de Vecht, waar nog al eens watersverschil is. Dit laatste voeg ik er aan toe omdat Dr. Bade in zijn boek, het „zoet-wateraquarium” zegt: „weinig verbreid in stilstaande wateren”. Nog verder heeft het zich verplaatst want in den anderen polder links van de Vecht heb ik het gezien. Zeker moeten hier de vogels wel als verspreiders opgetreden zijn.

Ook wilde ik nog melden de vondst van een eigenaardig in dit tijdschrift al eens behandeld vischje, de bittervoorn. Bij hetzelfde dorp heb ik ze in kleinen getale gevangen op een totebel. Zoo bijv. maar 3 zeer kleine op één dag en ééns één vrouwlijk exemplaar van ongeveer 4 cM. in een voormiddag. Op het oogenblik is zij al gekleurd en toont mij haar legboer. Weldra als de vischtijd weer open zal zijn, hoop ik meerdere dieren te verschalken.

J. H. DUIJVENZ.